

Aan: Mathijs Witte
Van: Jan Breimer
Tel: 06-83247790
Kenmerk: HA/BEO/JB05112018
Datum: 7 november 2018
Onderwerp: Beoordeling bureauonderzoek

Beoordeling en advies archeologisch onderzoeksrapport

Contactgegevens	
Contactpersoon Hazenberg Archeologie	Jan Breimer
Ter kennis name	Tom Hazenberg
Datum beoordeling	5 november 2018

Administratieve gegevens	
Gegevens rapport	Archeologisch onderzoek Spuiplein e.o. te Middelharnis
Rapportnummer	7794.001
Soort onderzoek	Bureauonderzoek
Onderzoeksmeldingnummer	nvt
Onderzoeksbureau	Econsultancy
Auteur(s)	dhr. drs. A.J. Wullink
Opdrachtgever	Rho Adviseurs voor leefruimte, Rotterdam
Bevoegde overheid	Gemeente Goeree Overflakkee

Beoordeling
Conformiteit met Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie versie 4.0
Het voorgelegde rapport is opgesteld conform de daarvoor geldende normen en richtlijnen voor bureauonderzoek conform de KNA 4.0. met uitzondering van het onderwerp 'bodempverstoringen'. Daaraan wordt in dit rapport geen/onvoldoende aandacht besteed.
Inhoudelijke opmerkingen
Het plangebied krijgt een gespecificeerde hoge archeologische verwachting mee voor de periode Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd. Die verwachting wordt correct onderbouwd door met name de geraadpleegde <i>bodemkundige</i> gegevens. De kans op het aantreffen van restanten van bewoning vanaf de Late Middeleeuwen, zeker gezien de inrichting en het gebruik van het plangebied (buitendijks !) voor eind 17de eeuw, lijken echter eerder laag dan hoog te moeten worden ingeschat. Zoals het rapport aangeeft zal mogelijk aan te treffen archeologisch materiaal hooguit bestaan uit ophogingslagen en off-site resten van bewoning. Een <i>concrete</i> archeologische aanwijzing (aangetroffen sporen of een waarneming) dat een hoge verwachting voor dit gebied vanaf de Late Middeleeuwen tot medio de 19de eeuw rechtvaardigt, ontbreekt echter. De hoge verwachting voor dit gebied is destijds bij het opstellen van de verwachtings- en beleidskaart met name geformuleerd op basis van de nabijheid van dit gebied bij de historische kern. Nu met dit bureauonderzoek de archeologische potentie van dit gebied nader is onderzocht, kan er in alle redelijkheid worden getwijfeld aan de hoge archeologische verwachting voor dit gebied: niet zo zeer wat betreft de Nieuwe tijd, maar wel voor de periode daarvoor. Oudere bebouwing – eind 18de eeuw – was wel aanwezig zoals kaartmateriaal aangeeft (zie figuur 9), maar niet in het plangebied maar daarbuiten. De kadastrale minuut uit begin 19de eeuw geeft ook geen bebouwing van betekenis aan (zie figuur 10). In het plangebied heeft – en dat toont het bureauonderzoek goed aan – bebouwing gestaan vanaf ca. het midden van de 19de eeuw. Deze bebouwing is echter ook weer nagenoeg geheel gesloopt. Funderingsresten van deze bebouwing uit deze periode kan (nog) aanwezig zijn in het plangebied, maar zal tegelijkertijd ook weer de nodige verstoring tot gevolg hebben gehad. Het plangebied lijkt daardoor in redelijke mate als verstoord te kunnen worden getypeerd. In ieder geval op de plaatsen die in de 19de en 20ste eeuw zijn bebouwd, en dat is een niet gering deel van het in te richten plangebied (zie daarvoor de afbeeldingen in figuur 11 in het rapport). De archeologische betekenis van mogelijk nog aan te treffen funderingsresten uit de 20ste en 19de eeuw is beperkt. Veel informatie over deze bebouwing is immers (ook) nog te achterhalen via archieven en levert vanuit die te raadplegen bronnen mogelijk

(nog) meer informatie op dan archeologisch (voor)onderzoek. De provincie Zuid-Holland geeft bijvoorbeeld aan archeologische informatie van na 1600 geen prioriteit¹.

Van belang is ook de constatering in het rapport dat ‘binnen het onderzoeksgebied in de afgelopen jaren door verschillende bedrijven en instellingen, in totaal acht, archeologische onderzoeken zijn uitgevoerd. Het gaat daarbij om bureau- en/of booronderzoeken. Geen van de onderzoeken heeft tot vondsten of vervolg geleid.’

Op basis van de nu voorhanden zijnde informatie ligt het eerder voor de hand de archeologische dubbelbestemming van de gronden in het plangebied af te halen, dan deze in het straks op te stellen bestemmingsplan te handhaven en daardoor de vergunningaanvrager of initiatiefnemer te verplichten tot mogelijk weinig zinnig archeologisch onderzoek.

Overige opmerkingen

Het in dit rapport voorgestelde proefsleufonderzoek ter vervanging van booronderzoek lijkt Hazenberg Archeologie geen passende en proportionele maatregel als het gaat om het vast stellen van mogelijke archeologische waarden.

Advies

Hazenberg Archeologie adviseert de gemeente Goeree-Overflakkee:

- Econsultancy te verzoeken de nu opgestelde concept-rapportage met daarin opgenomen enkele redactionele en inhoudelijke opmerkingen te verwerken;
- Econsultancy mee te delen dat het door hen opgestelde advies niet wordt overgenomen; de gemeente kan deze beoordeling aan Econsultancy opsturen ter onderbouwing van dit standpunt.
- Econsultancy kan uiteraard altijd contact met Hazenberg Archeologie op nemen mocht men van gedachten willen wisselen over deze beoordeling.

¹ Indien uit archeologisch onderzoek blijkt dat de archeologische sporen uit de periode na 1600 dateren, wordt daar geen bijzonder provinciaal belang aangehecht. Het is dan aan de gemeentelijke overheid om eventueel anders te besluiten met het oog op de lokale geschiedenis; Provinciale Onderzoeksagenda Archeologie (POA) Zuid-Holland, ongedateerd, pagina 4